

چهارشنبه 22 اردیبهشت 1395 - 4 شعبان 1437 - 11 می 2016

اعدام دکتر حشمت، دوست میرزا کوچک خان به اتفاق عده ای دیگر، به دستور سردار معظم خراسانی حکمران گیلان ...

* 22 اردیبهشت

در گذر تاریخ

* اعدام دکتر حشمت، دوست میرزا کوچک خان به اتفاق عده ای دیگر، به دستور سردار معظم خراسانی حکمران گیلان (1298 ش)

* امور گمرکات ایران به مأمورین ایرانی واگذار شد. (1313 ش)

اشاره:

دکتر محمد سجادی اولین ایرانی بود که به ریاست گمرک ایران معرفی گردید.

* شورای امنیت گزارش نمایندگان اعزامی خود را به بحرین مبنی بر استقلال آن کشور تصویب کرد (1349 ش)

اشاره:

در 22 اردیبهشت ماه سال 1349 شورای امنیت سازمان ملل متحد با صدور قطعنامه شماره 278، نظرخواهی فرستاده سازمان ملل از مردم بحرین را تأیید کرد و به این ترتیب، این کشور جزیره‌ای، مستقل شد. فرستاده سازمان ملل به بحرین، در مدت دو هفته، از طریق گفتگو با سران قبائل و افراد صاحب نفوذ در این کشور، به این نتیجه رسیده بود که بحرین مستقل شود. جزیره بحرین در خلیج فارس قبل از ظهور اسلام جزو قلمرو ایران بود و با تشکیل حکومت اسلامی، تحت کنترل خلفای مسلمان درآمد.

از اوایل قرن هفتم هجری، بار دیگر به ایران ضمیمه شد تا این که پس از چندین بار جابجائی قدرت در این جزیره، بحرین در آستانه جنگ جهانی اول، تحت‌الحمایه انگلستان گردید. با این حال، ایران همواره بر حاکمیت خود بر بحرین تأکید داشت و به انگلیس به خاطر اشغال بحرین اعتراض می‌کرد.

در اوایل دهه 1340 ش انگلیس به دلیل ناتوانی در اداره مستعمراتش، تصمیم به عقب‌نشینی از خلیج فارس گرفت، لذا با توافق رژیم شاه، زمینه‌سازی برای یک نظرخواهی در بحرین، زیر نظر سازمان ملل، برای تعیین تکلیف این جزیره فراهم شد که به استقلال آن انجامید و حاکمیت چند قرنی ایران بر بحرین در 24 اردیبهشت 1349 پایان پذیرفت.

* مراسم بزرگداشتی در کاشان به مناسبت شهدای قم برگزار شد. (1357 ش)

* رحلت عارف زاهد «سیدابوالحسن حافظیان مشهدی» (1360 ش)

اشاره:

سیدابوالحسن حافظیان مشهدی از بزرگان عُرفا، استاد مسلم علوم غریب و صاحب مرتبه‌ای بلند در ریاضات شرعی بود. وی نخست به تحصیل ادبیات، ریاضی، طب، نجوم، هیئت، فقه و اخلاق پرداخت. سپس وارد ریاضت و تزکیه نفس گشت و از مرحوم حاج شیخ حسنعلی اصفهانی بهره برد.

پس از چند سال به همراه شیخ مجتبی قزوینی به قزوین رفت و به خدمت سید موسی زرآبادی رسید و مراتبی فوق‌العاده کسب کرد. حافظیان مشهدی از آن پس سالیانی چند در حجره فوقانی در صحن عتیق رضوی به عبادات و ریاضات اشتغال داشت. سپس به هند رفت و پس از ده سال به مشهد بازگشت و تا اواخر عمر نیمه از سال را در مشهد و نیمه در کراچی بود. شیعیان و اهل سنت آن دیار به حافظیان مشهدی ارادت داشتند و از او بهره‌مند می‌گشتند. از آثار ایشان می‌توان به «لوح محفوظ» و لوح «جنة‌الاسماء» که هر دو مایه حفظ و برکت است، اشاره کرد.

همچنین ضریح مبارک پیشین حرم حضرت امام رضا(ع) از آثار ایشان است. حافظیان مشهدی از سال‌ها پیش به فکر تعویض ضریح فولادی که فرسوده شده بود، افتاد و پس از اتمام ساخت ضریح به وسیله هنرمندان اصفهانی و مشهدی و انتقال ضریح فولادی به موزه آستان قدس، ضریح مذکور نصب گردید و در نیمه شعبان 1379 ق (1339 ق) از آن بهره‌برداری شد.

سیدابوالحسن حافظیان مشهدی سرانجام در بیست و دوم اردیبهشت 1360 در مشهد درگذشت و رخ در نقاب خاک کشید.

* انفجار بمب در خیابان ناصرخسرو تهران و شهادت عابرین بی‌پناه توسط منافقین (1364 ش)

اشاره:

در ادامه بمب‌گذاری توسط منافقین و گروهک‌های ضد انقلاب به منظور تضعیف نظام اسلامی و ناامن جلوه دادن جامعه،

گروهک منافقین این بار در خیابان ناصرخسرو تهران که محلی پر تردد در مرکز شهر بود، اقدام به عمل جنایتکارانه بمب‌گذاری نمودند. این بمب که از نوع زمانی و با قدرت تخریبی پنجاه پوند تی.ان.تی بود، باعث ویرانی و آتش‌سوزی یک ساختمان دو طبقه و یک کارگاه تولیدی پوشاک گردید. در این حادثه 9 نفر از هموطنان بی‌گناه به شهادت رسیدند و 45 نفر دیگر مجروح شدند.

همچنین 15 دستگاه اتومبیل در آتش سوخت و به 25 مغازه آسیب وارد آمد. این عملیات جنایتکارانه، سرآغازی بر روند گسترش بمب‌گذاری‌ها در سال 1364 بود که با قصد ایجاد رعب در مردم و مسئولان و ناامنی جامعه صورت می‌گرفت.

گروهک منافقین علی‌رغم سردادن شعارهای پوچ نجات خلق و آزادی‌بخشی به ملت ایران، مرتکب چنین جنایات هولناکی می‌شدند و این اعمال، دروغ بودن اهداف آنان را بیش از پیش به همگان اثبات نمود.

* درگذشت پرویز شهریاری چهره ماندگار ریاضی (1391ش)

اشاره:

پرویز شهریاری بامداد روز جمعه، 22 اردیبهشت ماه در بیمارستان جم تهران بر اثر سکته قلبی چشم از جهان فروبست. وی چهره ماندگار ریاضی ایران و تاکنون بیش از 200 جلد کتاب در زمینه ریاضیات، نگاشته و برگردان کرده بود. دکتر شهریاری استاد ریاضیات و سردبیرمجله‌های «وهومن» و «چیستا» و «ریاضی و مردم» بود که پس از 86 سال زندگی پربار علمی و فرهنگی درگذشت.

وی در سال 1345 نشان درجه یک علمی و در سال 1384 به عنوان چهره ماندگار در رشته ریاضیات انتخاب و معرفی شد. پرویز شهریاری بارها توسط دانشگاه‌های خارجی دعوت به کار شد ولی ترجیح داد در داخل کشور بماند و به هموطنان خود خدمت کند.

پیکر این استاد زرتشتی، 22 اردیبهشت در آرامگاه زرتشتیان تهران در قصر فیروزه آرام می‌گیرد. پرویز شهریاری، ریاضیدان و چهره ماندگار ریاضی ایران، در سال 1305 در کرمان زاده شد، وی تا سال سوم دبیرستان را در دبیرستان ایرانشهر در شهر کرمان گذراند و وارد دانشسرای مقدماتی کرمان شد.

در خرداد ۱۳۲۳ فارغ‌التحصیل شد و برای ادامه تحصیل به تهران آمد. در تهران در سال 1332 در رشته ریاضی از دانشکده علوم دانشگاه تهران و

دانش‌سرای عالی (دانشگاه تربیت معلم تهران کنونی) فارغ‌التحصیل شد. وی یک سال در شیراز معلم بود و در 1333 به تهران آمد.

آن روزها در دبیرستان اندیشه و دبیرستان‌های مربوط به گروه فرهنگی خوارزمی درس می‌داد و در دانشکده فنی دانشگاه تهران، در کلاس‌های روزانه و شبانه دانشگاه تربیت معلم و در اراک در مدرسه عالی علوم اراک هم مشغول تدریس بود.

از این استاد بزرگ بیش از صد عنوان کتاب درسی ریاضیات، از جمله دوره کتاب‌های درسی ریاضی سه سال اول دبیرستان نظام قدیم، دوره کامل ریاضیات دبیرستانی و کتاب‌های مسائل مربوط به آن و جبر سال سوم رشته ریاضی و

سه جلد کتاب آنالیز ریاضی، بیش از 97 کتاب کمک درسی به صورت ترجمه و تألیف، حدود 20 کتاب در زمینه‌های مختلف تاریخ، فلسفه، کاربرد و آموزش ریاضیات و 9 جلد کتاب سرگرمی در ریاضیات به دانش‌آموزان و دانش‌پژوهان ریاضی کشور ارائه شده است. استاد شهریاری علاوه بر این آثار، کتاب‌های دیگری در زمینه‌های مختلف تألیف یا ترجمه کرده که در این ارتباط می‌توان به کتاب‌های «دانشمندان و هنرمندان»، «خانه اهریمن»، «دانش و شبه دانش»، «دو درس کوتاه درباره دیرین‌شناسی»، «قطاری که در بعد چهارم گم شد» و «نظریه نسبیت در مسئله‌ها و تمرین‌ها» اشاره کرد.

* 4 شعبان در گذر تاریخ

* ولادت حضرت

ابوالفضل العباس(ع)(26 ق) و روز جانباز

اشاره:

حضرت ابوالفضل العباس(ع) فرزند برومند امام علی(ع) از مادری مشهور به ام‌البین متولد شد. حضرت ابوالفضل(ع) از محضر پدری چون امیرالمؤمنین و برادرانی همچون امام حسن(ع) و امام حسین(ع)، فیوضات علمی، معنوی و اخلاقی برگرفت و در کمالات گوناگون به جایگاه رفیعی دست یافت. حضرتش پس از شهادت پدر از همراهی و یاری برادرانش فروگذار نکرد و سرانجام به همراه امام و پیشوای خود، حضرت امام حسین(ع) در صحرای کربلا به شهادت رسید. چهارم شعبان سالروز ولادت با سعادت حضرت ابوالفضل(ع) در جمهوری اسلامی ایران روز جانباز نامیده شده است.

* درگذشت «ابوسعید ابوالخیر» عارف و شاعر معروف(440 ق)

اشاره:

ابوسعید فضل بن ابی الخیر از اکابر و مشایخ عرفا و صوفی نامی قرن پنجم هجری در اواسط قرن چهارم هجری به دنیا آمد. وی

از کودکی ریاضات سخت کشید و به خدمت جمعی از بزرگان صوفیه رسید. ابوسعید ابوالخیر پس از تحمل رنج فراوان در این راه، از دست بعضی از بزرگان، خرقة‌ی خلافت گرفت و در خانقاه خود در میهنه و نیشابور به ارشاد سالکان و وعظ و هدایت مردم پرداخت. وی از اولین کسانی است که نظریه‌ی وحدت وجود را در خراسان پراکند و قول و سماع را در میان خانقاهیان متداول ساخت و از این حیث در تاریخ تصوف، مقامی خاص دارد. ابوسعید در هشتاد و سه سالگی در میهنه وفات یافت. اسرار التوحید فی مقامات الشیخ ابوسعید، شرح مفصلی از احوال اوست که توسط محمدبن منور یکی از نوادگان ابوسعید تألیف شده است.

* آغاز قیام شاهزاده «اسماعیل میرزا صفوی» جهت ایجاد حکومت صفویه (905 ق)
اشاره:

اسماعیل، ملقب به ابوالمظفر بهادرخان حسینی، و معروف به شاه اسماعیل یکم مؤسس سلسله صفوی به عنوان اولین سلسه تماماً ایرانی، حاکم بر سراسر ایران پس از اسلام است. وی با رسمی کردن مذهب شیعه و با زنده کردن هویت ایرانی مرزهای ایران را به حدود مرزهای ساسانیان رسانید و در واقع ایران را به عنوان یک واحد سیاسی مستقل پس از اسلام پس از حدود ۸۰۰ سال، تأسیس و تثبیت کرد. از وی اشعاری به ترکی آذربایجانی و به فارسی با تخلص «ختائی» برجای مانده است. وی در حالی که چهارده سال بیشتر نداشت به کمک مریدانی که سخت به او معتقد بودند در سال 88 ه.ش شاه ایران شد و سلسله خویش را به نام جدش صفی الدین «صفویه» نامید.

* 11می در گذر تاریخ

* پرتاب ماهواره بدون سرنشین «کاسموس 118» به فضا توسط شوروی (1966م)

* افتتاح اولین فرستنده تلویزیونی جهان در برلین (1935م)